

Hogyan kapcsolódik az "Emlékezet" a depresszióhoz?

- Sok depressziós személy számol be koncentrációs és emlékezeti problémákról.
- A koncentrációs képesség csökkenését a depresszió egyik lehetséges tünetének is tekinthetjük.

Elméletileg lehetséges-e mindenre emlékezni?

- **Nem!** Emlékezetünk tároló kapacitása korlátozott!
- Egy történetből átlagosan csak az információ kb. 60%-át tudjuk felidézni (40%-át nem!).
  - Előny: Az agyunk nem telítődik túl lényegtelen információkkal, de...
  - Hátrány: ... sok fontos információ szintén elvész (időpontok, emlékek a nyaralásról, az iskolában tanultak).

Emlékezet & koncentráció

- Figyelmünk úgy működik, mint egy reflektor, ami egyszerre csak egy dolgot tud megvilágítani a színpadon.
- Csak azokra a dolgokra tudunk megfelelően emlékezni, amelyekre korábban ráirányítottuk a figyelmünket!
- Lehetetlen a környezetünkben előforduló minden információra egyszerre odafigyelni.
- Az, hogy mennyire vagyunk képesek emlékezni dolgokra, attól függ, hogy mennyire jól tudunk koncentrálni az adott pillanatban, és hogy mire összpontosítunk.

Hogyan keletkeznek az emlékezeti és koncentrációs problémák depresszióban?

- Miközben valamin erőteljesen rágódunk, a körbe-körbe járó gondolatok gyakran teljesen lekötik a figyelmünket.
- Alig marad figyelmi kapacitásunk, amit a környezetünkben lévő más (fontosabb) dolgokra fókuszálhatunk. A reflektor befelé irányul.
- Ennek eredményeként később alig leszünk képesek a környezetünk egyes részleteire visszaemlékezni.

Gyakori aggodalom: Alzheimerem van?

- **Nem!** A depresszióban jelentkező memóriaproblémákra van magyarázat.
- Inkább az információ csökkent felvételével, mint a „felejtéssel” állnak kapcsolatban, de lehetnek olyan súlyosak, mint Alzheimer kórban.
- A depresszióban gyakori motivációvesztés, apátia és energiahány szintén magyarázhatja a csökkent információfelvételt.
- Depresszióban az emlékezeti problémák gyakran szubjektívek, amit a perfekcionista igények magyaráznak. Tesztekkel sok esetben nem is mutathatóak ki.
- Amikor a rágódás/depresszió csökken, az érintettek ismét oda tudnak figyelni más dolgokra is, és emlékezni is tudnak rájuk.

Mindannyian ugyanúgy emlékszünk?

- **Nem**, minden személy máshogy észleli a dolgokat!
- Általában olyan dolgokra fókuszáljuk a figyelmünket, amelyek személyes jelentőséggel bírnak, például mert igazodnak a hangulatunkhoz.

Próbálja ki a következőt:

Játsszon barkochbát a barátaival, például kávézás közben! Észre fogja venni, hogy mindenki másvalamire figyel oda.

Hibás emlékek

- Nem minden, amire emlékszünk, történt valóban úgy, ahogyan emlékszünk rá.
- Az emlékezetünk nem úgy működik, mint egy videokamera.
- Az agyunk kiegészíti és összekeveri a jelenlegi benyomásainkat a múltbéli hasonló eseményekkel. Számos emlékünket a "logika" mentén egészítjük ki (gondoljon az ülésen bemutatott példákra!).

Emlékezet és depresszió

- A depresszív hangulat gyakran azt eredményezi, hogy jobban emlékszünk a negatív tapasztalatokra – a kellemes vagy semleges élményeket nem olyan könnyű felidézni.
- Az események megélése és az azokra való emlékezés nem rózsaszín szemüvegen, hanem sokkal gyakrabban sötét szemüvegen keresztül történik.
- **Például:**
Egy koncert alatt egy férfi gyakran a torkát köszörüli. Utólag csak a zavaró tényező marad emlékezetes, nem pedig a gyönyörű zene.

Hibás emlékek és a depresszió

- Az emlékek átszínezése a téves emlékekre is vonatkozik!
- Ez megnehezíti azt, hogy reálisan lássa a világot. Illetve kedvez a depresszív feldolgozási mód megjelenésének (azaz további depresszív "bizonyítékok" megtalálásának).

Ez azt jelenti, hogy ezentúl nem bízhatok az emlékezetemben?

- **Nem!** A hibás emlékek jelenléte normális és mindenkit érint.
- Tartsa észben, hogy (mindenki máshoz hasonlóan) hibázhat, mert az emlékezet nem úgy működik, mint egy videokamera!
- Vegye figyelembe, hogy a negatív helyzetekre esetleg sötét szemüvegen keresztül emlékszük!
- Trenírozza a pozitív eseményekre való visszaemlékezés képességét a mindennapok során is! Vezessen örömnaplót, melybe minden este feljegyezheti a nap során átélt kellemes eseményeket!

Mi segíthet a mindennapok során a memóriaproblémák ellen?

- (1) Igyekezzen minél inkább strukturálni a napi tevékenységeit! Minél inkább rutinból cselekszik, annál kisebb az esélye annak, hogy valamit elfelejt.
- (2) Szintén hasznos minél inkább fenntartani a "külső rendet". Hamarabb fogja megtalálni a dolgokat és jobban fog rájuk emlékezni, ha mindennek megvan a maga helye.
- (3) Ragasszon jegyzeteket a fontos dolgokról logikus helyekre (pl. a gyógyszerbevétel rendjét a hűtőre vagy a fürdőszobai tükörrre; azon dolgok listáját, amit magával kell vinnie, a bejárat ajtóra)!
- (4) Használjon naptárat és más segédeszközöket az emlékezéshez (pl. okostelefon, online naptár)!
- (5) Válasszon szokásává az, hogy feljegyezze dolgokat (digitálisan vagy egy jegyzetfüzetbe)!
- (6) Amikor utazás közben szeretne megjegyezni egy ötletet, de nincs lehetősége leírni, próbálja ki, hogy hozzáköti az ötletet egy tárgyhoz (pl. "kössön csomót a zsebkendőjére")!
- (7) Minél több érzékszervet és módszert használ a tanuláshoz, annál jobb lesz a felidézés aránya. Ezért igyekezzen minél több "csatornát" használni, mint amilyen a hallás, a látás, a beszéd, vagy a gyakorlati alkalmazás!

Személyes sorvezető:

A következő oldalakon néhány javaslatot fog találni arra vonatkozóan, hogy hogyan alkalmazhatja a csoporton tanultakat a mindennapi életben. Használja a megadott példákat, de kitalálhat saját példákat is!

Koncentráció

Mit tehetek, hogy könnyebben tudjak koncentrálni?

Példa

"Egyszerre csak egy dolgot csinálni, pl. kikapcsolni a tévét olvasás közben."

Mit akarok tenni és **pontosan** mikor (nap, óra) akarom megvalósítani:

Példa

"Séta közben kifejezetten figyeljek a körülöttem lévő dolgokra, és próbáljak meg különösen a pozitív dolgokra emlékezni."

Mit akarok tenni és **pontosan** mikor (nap, óra) akarom megvalósítani:

Emlékezet

Mely tippet (a bemutatottak közül) szeretném kipróbálni ezen a héten? (lásd fönt: "Mi segíthet a mindennapok során a memóriaproblémák ellen?")

Példa

"Határozzon meg egy speciális helyet a lakásban a bejárati ajtó kulcsa számára: ha otthon van, hagyja a kulcsot belülről a zárban."

Mit szeretnék kipróbálni?

Milyen stratégiákkal segíthetem a memóriámat anélkül, hogy emlékeztető segédeszközöket használnék?

Példa

"Elolvasok egy érdekes cikket, és annak érdekében hogy jobban megmaradjanak az olvasottak, további anyagot keresek hozzá például az interneten, vagy elmesélem egy barátomnak, hogy mit olvastam."

Milyen stratégiát szeretnék kipróbálni és **pontosan** mikor (nap, óra):

Emlékezet és hangulat

Mit tehetek, hogy jobban emlékezzek a pozitív eseményekre?

Példa

“Örömnaplót vezetek, amibe minden este leírom a kellemes eseményeket.”

Mit akarok tenni és **pontosan** mikor (nap, óra) akarom megvalósítani:

Milyen előkészületeket kell tennem és **pontosan** mikor akarom ezt megtenni?

Példa

“Szükségem van egy szép noteszre és tollra. Holnap délután mindkettőt megveszem.”

Az én esetemben ez így néz ki:

Összegzés

Szemponatok a tanuláshoz- összefoglalás:

- A depresszióban jelentkező emlékezeti problémák megmagyarázhatóak és részben más problémákra vezethetők vissza (pl. koncentrációs problémák, gyakori rágódás).
- A demenciával ellentétben, depresszióban a koncentrációs és memóriaproblémák kevésbé súlyosak, és a depresszió kezelésével javulhatnak.
- Általánosságban elmondhatjuk, hogy emlékezetünk csalóka és hajlamos a torzításokra! A memóriánk különösen függ az aktuális hangulatunktól.
- Használjon emlékeztető segédeszközöket a depressziós periódusok során (naptárak, jegyzetek) és vezessen örömnaplót!
- Senki sem tökéletes, mindannyian elfelejtünk dolgokat. Ez normális, és néha még jó is!

Megjegyzések

Nyitva maradt kérdések, felmerülő problémák, vagy tapasztalatok, melyekről szeretne a következő ülésen beszámolni:

Egyéb megjegyzések:
